

Ode aan mijn moeder Inzending 18

Het was op haar drieënnegentigste, we liepen ons gebruikelijke ommetje en gingen even op een bankje uitrusten. Daar zaten we dan: moeder en dochter, zo vanzelf, zo gewoon en vertrouwd. Plotseling pakt ze m'n arm en kijkt me ernstig aan: 'Denk eraan, Tien, als je zo oud wordt als ik, heb je zelf niets meer te vertellen, dat moet je je goed realiseren.' Ze zucht even diep, wacht niet op mijn reactie en gaat dan door: 'Natuurlijk, jij, de andere kinderen, de zusters, jullie zijn allemaal heel lief en aardig, bedoelen het goed, maar toch vind ik dit stukje van mijn leven heel moeilijk.' 'En het gaat de hele dag door hè, zo van: zou je nu niet even gaan slapen, denk aan je pillen, we gaan nu wandelen, we gaan nu wassen, nu eten. Of ik er wat van vind, vragen ze zogenaamd wel, maar eigenlijk doet dat er niet toe. Ik weet niet hoelang ik dit nog wil en ik moet toch alleen die drempel over naar het einde en ook dat...', ze maakt haar zin niet af en staart in de verte.

Ik zwijg en aai over de rug van haar hand en zo zitten we een tijdje stil naast elkaar en dan zeg ik zachtjes dat ik het ook niet weet.

Ik denk aan haar leven, hoe ze op haar zesendertigste met zeven kinderen alleen achterbleef na mijn vaders dood. Zes was ik toen. Ze had de kracht en de moed niet in rouw weg te zakken. Ik zeg haar dat en dank haar voor die fijne tijd thuis, ook al was er dan geen vader, *zij* was er, sterk, vrolijk, altijd positief en je mocht op haar leunen. 'Weet je nog', zeg ik, 'op zaterdagavond in onze pyjamaatjes boterhammen eten uit 't vuistje bij de open haard en jij dan voorlezen, tjeetje, dat was feest hoor!' 'Dat veilige gevoel, dat jij ons gaf was voor mij de basis van mijn eigenwaarde, mijn zelfvertrouwen en zo ben ik geworden wie ik nu ben. Dank je wel', en ik druk daarbij stevig haar hand.

'Ja', zegt ze, 'natuurlijk was t soms wel zwaar, toen ik met jullie alleen bleef. Kleine Frans was net zes weken. Maar ik wist wat me te doen stond, ik mocht niet bij de pakken neerzitten, ik had een taak, ik moest en nu zeg ik, ik *mocht* jullie grootbrengen. Ik hoefde nooit, zoals ik wel van anderen hoorde, zwaar te filosoferen over de zin van het leven, want dat waren jullie gewoon. In die zin was mijn leven makkelijk en ik heb veel vreugde van ieder van jullie ontvangen en vergeet niet: ik was sterk en gezond, dat was mijn cadeautje van Onze Lieve Heer.'

'Maar nu... nu moet ik de hele dag van alles doen wat anderen goed voor mij vinden. Dat is pas echt moeilijk.'

Ze zucht en kijkt me enigszins hulpeloos aan.

Dan, zelfs nu, vermant ze zich, staat op en zegt: 'Kom, het is zoals het is, het leven is gelukkig eindig en ik ben bijna op het eind.'